

Urząd Miasta Bartoszyce
ul. boh. Monte Cassino 1, 11-200 Bartoszyce

Bartoszyce

1. Charakterystyka miasta

Miasto pełne kwiatów zieleni, posiadające wiele urokliwych zakątków oraz wartych obejrzenia obiektów.

Bartoszyce leżą zaledwie 16 km od przejścia granicznego w Bezledach, w północnej części województwa warmińsko – mazurskiego. Miasto powiatowe położone na Nizinie Sępopolskiej w dolinie rzeki Łyny. Bartoszyce to miasto z bogatą przeszłością historyczną, historia jego jako jednostki administracyjnej ściśle wiąże się z bytnością Zakonu na tych ziemiach. Położenie miasta na terenach, które na przestrzeni wieków przynależały do różnych narodowości wpłynęło niewątpliwie na jego wielokulturowość.

W ramach akcji „Wisła” w roku 1945 nastąpił w mieście proces masowej wymiany ludności. Na miejsce zamieszkałych tu Warmiaków, Mazurów, Niemców, sprowadzona została ludność z Polski centralnej, kresów wschodnich stąd też od zakończenia II wojny światowej na terenie miasta wyróżnia się 3 grupy ludności: 1. Niemcy – dawni mieszkańcy Prus Wschodnich, 2. Ludność z centralnej i wschodniej Polski, 3. Przesiedleńcy z kresów wschodnich II Rzeczypospolitej (Wileńszczyzna, Wołyń).

Każda z tych grup wprowadzając swoje obyczaje, tradycje i kulturę przekazywaną z pokolenia na pokolenie, tworzy po dziś dzień osobliwy i wyjątkowy charakter miasta.

Bogactwo dziedzictwa kulturowego miasta to nie tylko obyczajowość i odrębność zachowań społecznych, ale także obiekty zabytkowe i zabytki archeologiczne. Na terenie miasta Bartoszyce zgodnie z rejestrem zabytków województwa warmińsko-mazurskiego występują następujące typy stanowisk archeologicznych: Grodzisko – 1, Stare Miasto – 1, Baby kamienne.

Obecnie wychodząc na przeciw potrzebom mieszkańców prowadzi się wiele działań zmierzające ku rozwojowi miasta. Główne kierunki naszej działalności związane są z lokalizacją w pobliżu międzynarodowego przejścia granicznego w Bezledach, istnieniem Warmińsko-Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz dobrze rozwiniętym zapleczem turystycznym. Atrakcjami miasta są imprezy kulturalne, sportowe, rekreacyjne, nierzadko wychodzące poza teren naszego mia-

sta przyjmując charakter regionalny oraz międzynarodowy. Oto niektóre z nich: „Wojewódzki Przegląd Teatrów Młodzieżowych BAKCYL”, „Międzynarodowy Plener Plastyki”, „BART BATTLE OF BARCJA- Ogólnopolski Przegląd Zespołów Rockowych”, „Bartoszyckie Spotkania Artystyczne Osób Niezależnych”, „Drugie Życie Roweru” oraz imprezy o charakterze kolarskim jak „Bartoszycki Maraton MTB” czy kolarskie kryterium uliczne, odbywające się co roku młodzieżowe ogólnopolskie turnieje piłki ręcznej i siatkowej, to tylko niektóre wydarzenia, które każdego roku zrzeszają naszych mieszkańców a także gości krajowych czy zagranicznych.

2. Miasta partnerskie

2.1.	Pioniersk	podpisanie umowy listopad 2000	Umowa O Partnerstwie Miasta Pionierskiej w Federacji Rosyjskiej i Miasta Bartoszyce, Gminy Bartoszyce w RP
2.2.	Bagrationsk	podpisanie umowy luty 2001	Umowa O Partnerstwie – Miasta I Rejonu Bagrationsk w Federacji Rosyjskiej i Miasta Bartoszyce w RP
2.3.	Nienburg/ Weser	podpisanie umowy wrzesień 2002	Nawiązanie Partnerstwa Miast Bartoszyce i Nienburga/Weser
2.4.	Emmaboda	podpisanie umowy maj 2003	Umowa Współpracy /Partnerstwa/ Między Burmistrzem Miasta Bartoszyce w Województwie Warmińsko – Mazurskim, RP, a Zarządem Miasta Emmaboda w Regionie Kalmar, Królestwo Szwecji
2.5.	Varena	podpisanie umowy czerwiec 2010	Umowa współpracy (partnerstwa) między Miasta Bartoszyce w województwie Warmińsko-Mazurskim, Rzeczypospolita Polska, a Miastem Varena w Rejonie Vareńskim, Litwa.
2.6.	Berezne	podpisanie umowy czerwiec 2010	Umowa w sprawach handlowych, gospodarczych, naukowych, technicznych i kulturalnych pomiędzy Miastem Berezne w Rejonie Równe – Ukraina, a Miastem Bartoszyce w województwie Warmińsko-Mazurskim – Polska.

3. Współpraca międzynarodowa

- 3.1. Bartoszyckie Spotkania Artystyczne Osób Niezależnych (wcześniej - Przegląd Małych Form Artystycznych Środowiskowych Placówek Wsparcia) – wieloletni projekt ukierunkowany na aktywizację i integrację społeczną niepełnosprawnych i starszych beneficjentów.

Jest to cykliczna integracyjno-kulturalna impreza organizowana przez MOPS w Bartoszycach od 1998r. W przedsięwzięciu systematycznie uczestniczą placówki wsparcia z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, podlaskiego oraz Rosji. W ostatnich latach gośćmi również byli przedstawiciele Ukrainy, Szwecji i Niemiec. Poszczególne wydarzenia Spotkań Artystycznych (prezentacje sceniczne, plener połączony z wernisażem prac, wystawa, konferencja) mają na celu integrację, aktywizację i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niezależnych oraz zaprezentowanie ich dorobku artystycznego.

Projekt jest adresowany do osób starszych i niepełnosprawnych - uczestników zajęć w środowiskowych placówkach wsparcia oraz pracowników tych placówek. Pośrednimi odbiorcami efektów przedsięwzięcia są mieszkańcy Bartoszyce, którzy bezpośrednio bądź za pośrednictwem lokalnych telewizji kablowych mogą zapoznać się z osiągnięciami artystycznymi osób niezależnych prezentowanymi w trakcie występów scenicznych, wystawy rękodzieła oraz wystawy prac poplenerowych.

Spotkania Artystyczne są szczególną imprezą, w organizacji, której od samego początku uczestniczy szeroki krąg partnerów. Należą do nich przede wszystkim: Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych w Bartoszycach, Zarząd Rejonowy Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bartoszycach, Zarząd

Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża, Bartoszycki Dom Kultury, Dom Kultury w Bezledach, lokalne media i przedsiębiorcy. Organizacja kolejnych edycji Przeglądu nie byłaby możliwa bez finansowego wsparcia: Unii Europejskiej za pośrednictwem Funduszu PHARE oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Sąsiedztwa Litwa, Polska, Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej INTERREG IIIA, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie, Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, samorządów lokalnych oraz grona wielu bezimiennych przyjaciół, którzy pomagają formie finansowej i rzeczowej.

Partnerstwo społeczne wypracowane w trakcie organizacji imprezy zostało w 2005r. uhonorowane przez Radę Organizacji Pozarządowych Województwa Warmińsko-Mazurskiego główną nagrodą w I edycji konkursu na najlepszą inicjatywę w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Efekty tego partnerstwa zauważane są również i doceniane na poziomie ogólnopolskim - na wniosek Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pracownicy MOPS uczestniczyli w 2008 r. z prezentacją projektu w V Konferencji Jakości w Paryżu oraz uzyskali dyplom uznania Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Dobre praktyki aktywnych form pomocy w 2008 r.”

I edycja Spotkań została zorganizowana w 1998r. Rosnąca z roku na rok popularność imprezy oraz coraz większe oczekiwania ze strony bezpośrednich beneficjentów wpływają motywująco na nas jako organizatorów i sprawiają, że każda kolejna edycja jest wzbogacana o nowe elementy. Realizację projektu rozpoczęto występami scenicznymi, wystawą rękodzieła i konferencją. Na przestrzeni 14 lat modyfikowaliśmy formułę Przeglądu i wprowadzono nowe formy zgodnie z wynikającym zapotrzebowaniem. Wyjściowe działania zostały uzupełnione o Integracyjny Plener Plastyczno – Fotograficzny (na początku 2-dniowy, obecnie 14-dniowy), staż stoiska warsztatowe i wernisaż prac poplenerowych.

Organizacja powyższego przedsięwzięcia umożliwiła nam nawiązanie kontaktów z nowymi placówkami wsparcia działającymi nie tylko na terenie kraju, ale i poza jego granicami. Ponadto zarówno niepełnosprawni uczestnicy jak i osoby pracujące na ich rzecz mają możliwość poznania nowych ludzi o podobnych problemach oraz mogą zaprezentować swoje umiejętności i osiągnięcia w trakcie wystawy i występów scenicznych. Natomiast w trakcie konferencji merytorycznej pracownicy poznają nowe techniki i metody pracy z osobami niesamodzielnymi.

Bartoszyckie Spotkania Artystyczne umożliwiają, poprzez różnorodne formy artystyczne, szerzenie oraz pogłębianie procesu aktywizacji i integracji społecznej osób niesamodzielnych zagrożonych wykluczeniem. Doświadczenia pozyskiwane przez uczestników, szczególnie kadrę merytoryczną, są przenoszone i powielane w zaprzyjaźnionych placówkach wsparcia. W ten sposób jest szerzona idea imprezy oraz promowanie efektów działalności środowiskowych placówek wsparcia. Na terenie województwa warmińsko – mazurskiego rośnie ilość spotkań o podobnym charakterze, na które zapraszani są przedstawiciele z Bartoszyca.

Z wzorców korzystają również partnerzy z Obwodu Kaliningradzkiego w Rosji. Dzięki nawiązanej w 2000r. współpracy transgranicznej, rosyjscy partnerzy mają okazję czynnie uczestniczyć w imprezie i korzystać z polskich doświadczeń w obszarze pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami niepełnosprawnymi i starszymi. Rezultatem dotychczasowej współpracy było powstanie w Pionierskim w oparciu o doświadczenia Domu Dziennego Pobytu w Bartoszykach, Centrum Pobytu Dziennego Dla Osób Starszych. Administracja Bagrationowskiego Okręgu Miejskiego podjęła również działania organizacyjne zmierzające do powołania podobnej struktury w Bagrationowsku. Od początku realizacji Spotkań łącznie beneficjent pozyskał z różnych źródeł zewnętrznych kwotę **140.000 zł.** oraz **160.000 EUR.**

3.2. „Mały Książę w Dolinie Róż” projekt Polsko-Litewskiej Wymiany Młodzieży

Tytuł projektu nawiązuje do historycznej nazwy miasta „Dolina Róż”, które w dniach od 15 do 19 maja 2017r. odwiedzi Mały Książę wraz z grupą młodzieży z litewskiej szkoły w Matuizos.

Zespół Szkół nr 1 im Romualda Traugutta w Bartoszykach na realizację otrzymał dofinansowanie na realizację projektu z Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży. Dzięki kreatywności uczniów i doświadczeniu nauczycieli oraz inspiracji dyrektora projekt jako jeden z nielicznych zdobył uznanie komisji i uzyskał środki na organizację tygodnia wymiany młodzieży.

Celem projektu było wspieranie aktywnych postaw obywatelskich wśród młodzieży polskiej i litewskiej, a także promocja wolontariatu. „Mały Książę” Antoine de Saint Exuperego jest idealnym przykładem ponadczasowych wartości takich jak: przyjaźń, empatia, chęć poznawania i pomagania innym. Uczniowie szkoły z pomocą nowoczesnych technologii przygotowali reklamy zachęcające do czytania książek. Młodzież z Polski i Litwy wciąż przesyła zdjęcia na konkurs „Przylapani na czytaniu”, którego rozstrzygnięcie odbyło się dnia 15 maj 2017r. Punktem kulminacyjnym projektu było odegranie scenek rodzajowych w trzech językach: polskim, litewskim i angielskim na podstawie książki „Mały Książę”. Wydarzenie miało miejsce dnia 18 maja o godz.13.15 na Placu Bohaterów Westerplatte. W ramach projektu powstanie w obu szkołach klub czytelniczy „Planeta bezinteresownej przyjaźni”, który będzie miał na celu promowanie czytelnictwa oraz bezinteresowną pomoc drugiemu człowiekowi.

Dzięki zaangażowaniu Burmistrza Miasta Bartoszyce w ramach upowszechnienia czytelnictwa stworzone zostanie miejsce do czytania „Reading point” zaprojektowane przez uczniów naszej szkoły. *Agnieszka Malinowska*

Projekt został sfinansowany ze środków Polsko-Litewskiego Funduszu Wymiany Młodzieży z dotacji Ministra Edukacji Narodowej

4. Galeria

Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego powstał w 2015 r.
Jest państwową jednostką budżetową podległą MSWiA.
Działa na rzecz dalszej profesjonalizacji samorządu terytorialnego i administracji publicznej.

NIST, ul. Zielona 18, Łódź 90-601
Sekretariat tel. +48 42 633 10 70
e-mail: sekretariat@nist.gov.pl